

MAKOR IVICA I BEĆIRBAŠIĆ HABIJA - Banja Luka

FRAKCIONAŠTVO U BANJALUČKOJ PARTISKOJ ORGANIZACIJI

U PERIODU 1934 - 1937 GODINI

U 1934 godini pojavljuju se prvi znaci frakcionaštva u banjalučkoj Partijskoj organizaciji. Prvi znaci javili su se u obliku konstantnog kritizerstva od nekih članova Partije, koje je škodilo u radu raznih društvenih organizacija /KAB, PELAGIĆ i u URS-ovom sindikatu/. Bilo je tu i intelektualne ljubomore između Pavlić Nikice i Bore Ilića s jedne strane i Alihodžić Asima i Popović Miloša s druge strane. To čarakanje trajalo je do početka 1937 godine, kada je frakcionaštvo doseglo svoju kulminaciju u partijskoj organizaciji B. Luke. Na čelu frakcije bila su dva istaknuta intelektualca i to Alihodžić Asim, svršeni pravnik i Popović Miloš, apsolvant Filozofskog fakulteta. I jedan i drugi bili su jaki intelektualci, a posebno se je isticao Popović Miloš koji je vrlo dobro poznao teoriju marksizma. Koncem 1936 godine njima dvojici uspjeva organizovati grupu frakcionaša /vjerovatno da je takvih grupa bilo više, ali radi konspirativnosti nije nam poznato/ u kojoj su bili osim njih dvojice i Kazaz Muhamed, Maslo Idriz, Bećirbašić Habija i Makor Ivica. Sastajalište te grupe bilo je u krojačkoj radnji Habije Bećirbašića. Grupa je održala četiri sastanka. Jedan sastanak se održao koncem 1936 godine, a ostala tri u 1937 godini. Na tim sastancima, koliko se sada sjećamo, govorili su Miloš i Asim o nepravilnosti politike u radu "Pelagića", KAB-a i URS-ovih sindikata. Govorilo se je da neki drugovi za koje smo pretpostavljali da su u mjesnom rukovodstvu KPJ da ti imaju oportunistički stav u radu u sindikatu, a posebno prema Dušanu Balabanu, pretsjedniku Radničke komore u Banjoj Luci, koji je inače bio soćijal demokrata i policijski doušnik.

Kako su u to vrijeme studentska organizacija KAB i RKD PELAGI bili vrlo popularni u sindikalnom pokretu i u građanskim masama grada Banje Luke, Habija Bećirbašić i Makor Ivica uvidjevši da ima nešto trulog u radu ove grupe, riješili su da traže pomoć od iskušanih drugova van Banje Luke.

U 1937 godini došlo je do provale Oblasnog komiteta Partije i to je bio razlog da je sav partiski rad u gradu zamro. Iz tih razloga Bećirbašić Habija odlazi u Zagreb i nakon par dana po povratku upoznaje Makora Ivicu o ishodu razgovora u Zagrebu. Habija se je u Zagrebu sastao sa Špoljarić Djuro i Šokčićem Marijanom, obadvojica

Arhiv Bos. krajine B. Luka

209-16-1/12

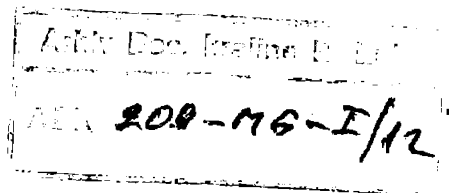
članovi Partije sa partiskim funkcijama.

Nakon ovog razgovora Habija i Makor su su riješili da pozovu na jedan sastanak Asima Alihodžića, Miloša Popovića, Muhameda Kaza-za i Idriza Maslu, i da iznesu na sastanku sve ono što su drugovi rekli Habiji u Zagrebu.

Sastanak se održao u radnji Habije Bećirbašića koncem 1937 g. iza zatvorenih roletna. Habija je na oštar način, svojstven njemu, iznio nepravilnosti politike Asima Alihodžića i Popović Miloša, nazivajući ih frakcionašima i podvlačeći ispravan stav banjalučkih drugova u radu KAB-a, PELAGIĆA i URS-ovog sindikata. Došlo je do opšte svađe čiji je rezultat bio demonstrativno napuštanje sastanka od strane Asima Alihodžića i Miloša Popovića. Ostali drugovi složili su se sa porukom zagrebačkih drugova i od tada je ova grupa prestala da postoji.

Ali se nije ostalo samo na tome. Sva četiri druga koji su bili u toj grupi upoznali su mnoge drugove o štetočinskom radu Asima Alihodžića i Popović Miloša, tako da je frakcionaštvo u banjalučkoj partiskoj organizaciji početkom 1938 g. u potpunosti likvidirano.

Od frakcionaša je jedino ostao i dalje uporan i sam sebi dosledan Alihodžić Asim. On je oslanjajući se na svoje intelektualne sposobnosti i na nekolicinu propalih radnika pokušavao i dalje da se održi i plasira. Tako je 1938 godine, pred parlamentarne izbore nastupio kao govornik na političkom zboru u bašti Antona Šipsa.

S J E Č A N J E

iz predratnog revolucionarnog rada druga BEČIRBAŠIĆ HABIJE iz B. Luke

U 1934 godini pojavljuju se prvi znaci frakcionaštva u banjalučkoj Partiskoj organizaciji, oni se manifestuju u obliku konstantnog kritiziranja od nekih članova Partije. Ovo je naročito škodilo radu raznih društvenih organizacija (KAB, Pelagić i URS-ovim sindikatima). Bilo je intelektualne ljubomora, Pavlić N., Kovačević B s jedne strane i Alihodžić Asim i Popović Milo s druge strane. To šarkanje trajalo je do početka 1937 godine kada je frakcionaštvo doseglo svoju kulminaciju u banjalučkoj Partiskoj organizaciji.

Na čelu frakcije bila su dva istaknuta intelektualca, i to Alihodžić Asim svršeni pravnik i Popović Miloš apsolvent Filozofskog fakulteta. Jedan i drugi bili su jaki intelektualci, a posebno se isticao Popović Milo koji je vrlo dobro poznavao teoriju Marksizma. Koncem 1936 godine njima dvojici uspjelo organizovati grupu frakcionara (vjerovatno da je takvih grupa bilo još ali radi konspirativnosti nije nam poznato) u kojoj su bili osim njih dvojice Kazaz Muhamed, Maslo Idriz, Bečirbašić Habija i Makor Ivica. Sastajalište te grupe je bilo u krojačkoj radnji Bečirbašića Habije. Grupa je održala četiri sastanka. Jedan sastanak se održao koncem 1936, a ostala tri u 1937 godini. Na tim sastancima (po sjećanju) govorili su Miloš i Asim o nepravilnosti politike u radu "Pelagića" u KAB-u i URS-ovim sindikatima. Govorilo se da neki drugovi za koje smo pretpostavljali da su u mjesnom rukovodstvu Partije imaju oportunistički stav u radu u sindikatu a posebno prema Balabanu.

Kako u to vrijeme studentska organizacija KAB i HED "Pelagić" su bili vrlo popularni u sindikalnom pokretu i u građanskim masama grada Banja Luke Habija i Makor uvidjevši da ima nešto trulog kod ove grupe rječili su da traže pomoć od iskusnijih drugova van Banja Luke.

U 1937 godini došlo je do prevale Oblasnog komiteta partije i to je bio razlog da je sav partijski rad u gradu zamro. Iz tih razloga Bečirbašić Habija odlazi u Zagreb i nakon par dana po povratku iz Zagreba upoznaje Makora o ishodu tih razgovora. Habija se u Zagrebu

sastao sa Špoljarić Djurom i Šokčićem Marijanom, obadvojica partijski funkcioneri. Nakon razgovora Habija i Nakor riješili su da pozovu na jedan sastanak Asima, Miloša, Kazaza i Maolu i da sve iznesu što su drugovi rekli Habiji u Zagrebu. Sastanak je održan u radnji Habije koncem 1937 godine iza zatvorenih roletni. Habija je na oštar način, svojstven njemu iznio nepravilnosti Asima i Miloša, nazivajući ih frakcionašima i ^d povlačeći ispravan stav banjalučkih drugova u radu KAB-a, Pelagića i URS-ovog sindikata. Došlo je do opšte svajde čiji je rezultat bio demonstrativno napuštanje sastanka od strane Asima i Miloša. Ostali drugovi složili su se sa porukom zagrebačkih drugova i od tada je ova grupa prestala da postoji.

Poslije ovoga četiri druga koja su bila u toj grupi upoznali su ostale drugove o štetničinskom radu Asima i Miloša, tako da je frakcionaštvo početkom 1938 godine u potpunosti likvidirano.

Banja Luka. 1.II.1959 godine.

NAPISAO SVOJERUČNO
Habija Bečirbašić s.r.

Original se nalazi u Narodnom muzeju u Banjoj Luci.

